

Напомене. Израда одабране опције траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка израде задатака. Дозвољено је читко писање графитном оловком. Дозвољена је употреба овог формулара и једне испитне вежбанке. Дозвољена је и употреба непрограмабилних калкулатора. На врху првог формулара се налазе опције за полагање испита. У заградама поред описа опције је наведено које задатке и питања је потребно урадити за дату опцију. **Обавезно** назначити која опција се полаже заокруживањем одговарајуће опције на формулару и написати исту опцију на корици вежбанке. Бодовање питања и задатака означено је угластим заградама иза одговарајуће ознаке тачке. Задатке решавати **искључиво** у вежбанци, полазећи од **прве** стране. Коначне одговоре на питања уписати у предвиђена поља, или заокружити понуђене одговоре. Бодују се **само** тачно одговорена питања. Вежбанка се може користити и за припрему одговора на питања која захтевају извођење, полазећи од **последње** стране вежбанке (тај део рада се не прегледа), а коначан поступак треба да се налази на белинама формулара, и служи да се провери оригиналност решења (*одговори без извођења неће бити признати*). У питањима у којима се бира понуђени одговор, тачан одговор доноси назначене поене, одговор „Не знам“ или празно носи 0 поена, а погрешан одговор носи -1 поен. Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на **предвиђеним** местима.

Попунити податке о студенту хемијском оловком. Исте податке исписати и на омоту вежбанке.

Подаци о студенту						ПОЕНИ								
Број индекса (година/број)		Име и презиме			Сала		K1	K2	K3					
/														
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ			ОЦЕНА					
1	2	3	4	5	Σ	1	2	3	4	5	Σ			

Обавезно заокружити опцију за полагање испита:

- (i) Колоквијум 2 (ЗА-2, ЗА-3, ПИ-2, ПИ-3)
- (ii) Колоквијум 3 (ЗА-4, ЗА-5, ПИ-4, ПИ-5)
- (iii) Интегрални испит области 2 и 3 (ЗА-2, ЗА-3, ЗА-5, ПИ-2, ПИ-4, ПИ-5)
- (iv) Интегрални испит све области (ЗА-1, ЗА-2, ЗА-4, ПИ-1, ПИ-3, ПИ-5)

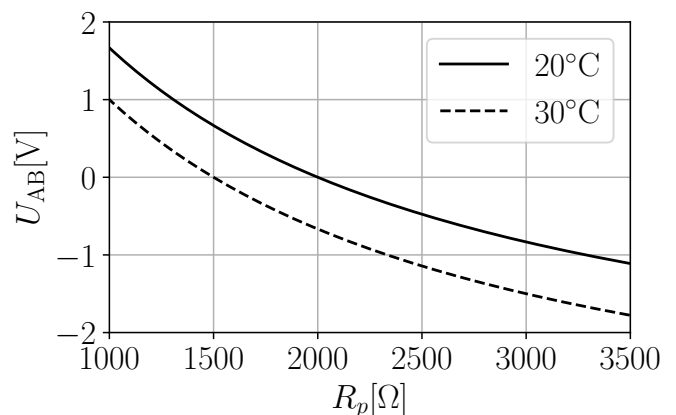
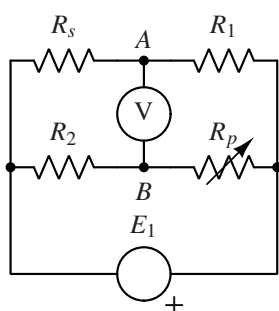
Одабрану опцију назначити и на корици вежбанке.

Задаци.

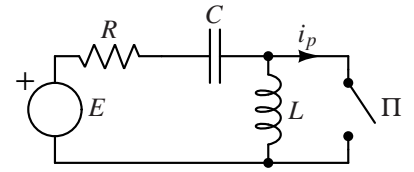
ЗА-1. На слици је приказано електрично коло за мерење температуре. R_s је термална сонда која се понаша као отпорник коме отпорност зависи од температуре.

Зависност R_s од температуре се може представити као $R_s(T) = R_{s0}(1 + \alpha(T - T_0))$, где је T температура у степенима целзијуса, R_{s0} отпорност на температури T_0 , док је α коефицијент који не зависи од температуре. Напон између тачака A и B се мери идеалним волтметром. На другој слици су приказана два показивања волтметра у зависности од вредности R_p , на две различите температуре. Познато је: $R_1 = 3\text{ k}\Omega$, $R_2 = 1\text{ k}\Omega$.

- (a) [10п] Одредити αR_{s0} .
- (б) [10п] Уколико се температура повећа на 60°C , одредити вредност R_p , тако да је апсолутна вредност показивања волтметра минимална.
- (в) [5п] Уколико је познато $E_1 = 13\text{V}$, одредити струју која тече кроз сонду R_s под истим условима као у претходној тачки.

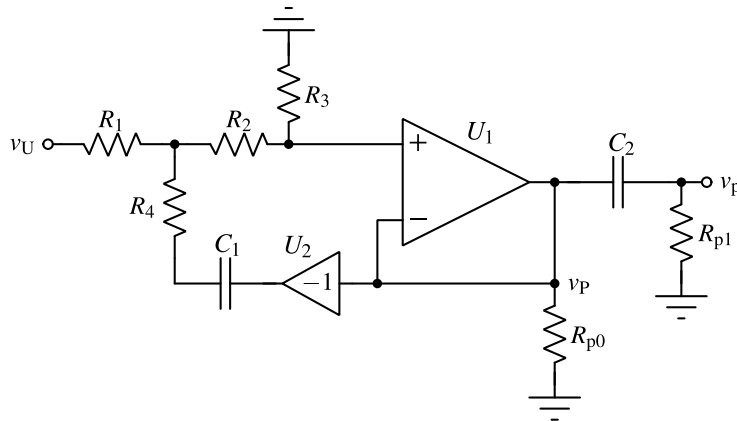

3A-2. У колу простопериодичне струје приказаном на слици, познато је R , C и ω . Прекидач Π је отворен.

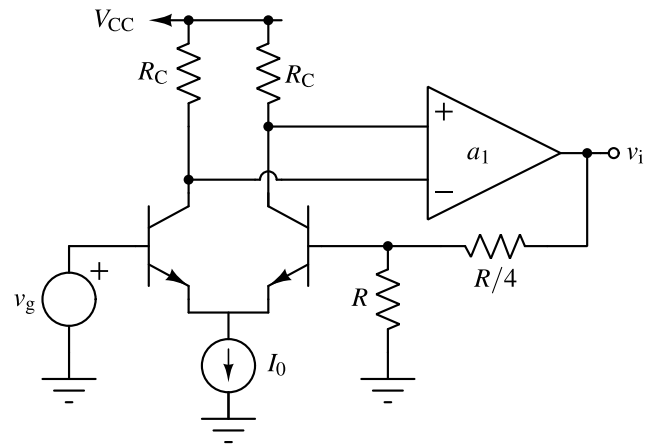
- (а) **[15п]** Одредити израз за индуктивност калема L тако да је привидна снага калема S_L највећа.
 (б) **[5п]** Уколико је $\omega = 1 \text{ krad/s}$, $C = 1 \mu\text{F}$ и $R = \sqrt{3} \text{ k}\Omega$ одредити L тако да је привидна снага калема највећа.
 (в) **[5п]** Уколико је позната ефективна вредност струје кроз прекидач Π када је прекидач затворен $I_p = 500 \mu\text{A}$. Одредити привидну снагу калема када је прекидач отворен S_L за индуктивност одређену у претходној тачки.

3A-3. За коло напонског појачавача са слике познато је $R_1 = 2R$, $R_2 = R_3 = R_4 = R$, $R_{p0} = R_{p1} = 1 \text{ k}\Omega$, $C_1 \rightarrow \infty$, $C_2 \rightarrow \infty$, и $v_U(t) = 1 \text{ V}(1 + 7\sqrt{2} \cos(\omega t))$. (а) **[10п]** Појачање појачавача U_1 је $a = 12345.333$, одредити АС појачање са реакцијом $a_r = v_p/v_u$. (б) **[10п]** Ако појачавач U_1 има појачање $a = 1$ одредити DC појачање са реакцијом $A_R = V_P/V_U$. (в) **[5п]** Одредити снагу која се развија на отпорнику R_{p1} под условом из тачке а.

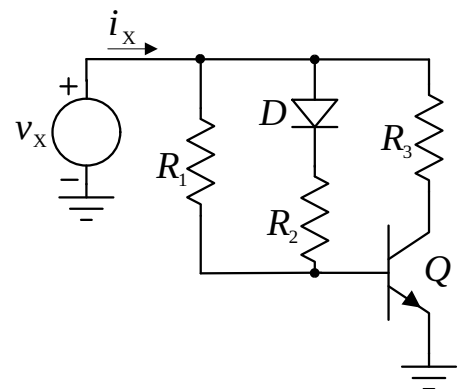

3A-4. Дат је двостепени појачавач за који је познато $\beta \rightarrow \infty$, $R_C = 1 \text{ k}\Omega$, $I_0 = 200 \mu\text{A}$ и $V_T = 25 \text{ mV}$.

- (а) **[5п]** Уколико је $a_1 = 10000$ одредити појачање $a_r = v_i/v_g$ у околини нуле.
 (б) **[10п]** Уколико је $a_1 = 1$ одредити појачање $a_r = v_i/v_g$ у околини нуле.
 (в) **[10п]** Колико треба да буде a_1 да би однос $a_r(\infty)/a_r(a_1)$ био једнак 10?

3A-5. Параметри транзистора у колу са слике су: $\beta_F = 100$, $V_\gamma = V_{BE} = V_{BES} = 0.6 \text{ V}$, $V_{CES} = 0$. Диода је идеална са параметром $V_D = 0.6 \text{ V}$, а познате су и отпорности отпорника $R_1 = 10 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 5 \text{ k}\Omega$ и $R_3 = 50 \Omega$. Ако је улазни напон $v_X = 5 \text{ V}$, **[25п]** одредити режиме рада транзистора и диоде и израчунати струју i_X .

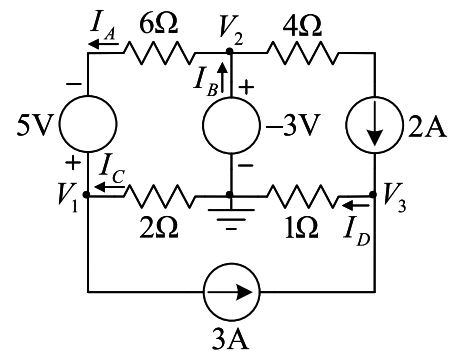
Попунити податке о студенту хемијском оловком. Исте податке исписати и на омоту вежбанке.

Подаци о студенту											ПОЕНИ			
Број индекса (година/број)		Име и презиме					Сала				K1	K2	K3	
/														
											ОЦЕНА			
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ								
1	2	3	4	5	Σ	1	2	3	4	5	Σ			

Питања.

ПИ-1.

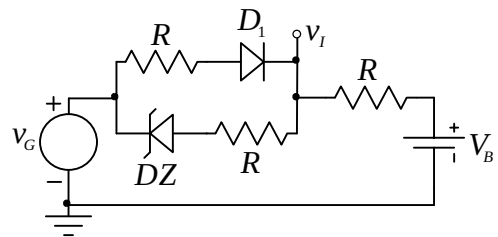
- (а) [8п] Применом метода потенцијала чворова одредити потенцијале чворова V_1 , V_2 и V_3 у колу са слике.
- (б) [8п] Коришћењем резултата из тачке а), одредити струје I_A , I_B , I_C и I_D .
- (в) [9п] Коришћењем резултата из тачака а) и б), одредити снагу коју предаје идеални напонски генератор напона 5 V, снагу коју предаје идеални струјни генератор струје 2 A и снагу која се дисипира на отпорнику отпорности 2 Ω.

(а)	$V_1 =$	$V_2 =$	$V_3 =$	
(б)	$I_A =$	$I_B =$	$I_C =$	$I_D =$
(в)	$P_{5V} =$	$P_{2A} =$	$P_{2\Omega} =$	

ПИ-2. У колу са слике диода D_1 је идеална са $V_{D_1} = 0$. Зенер диода DZ је идеална са $V_Z = 3V$ и $V_D = 0,7V$, а познато је и $V_B = 2V$ и $R = 1k\Omega$.

- (а) [12п] Одредити режиме рада диода када је улазни напон $v_G = 1V$. За те режиме рада диода, одредити зависност $v_I = f(v_G)$.
- (б) [13п] Одредити режиме рада диода када је улазни напон $v_G = 9V$. За те режиме рада диода, одредити зависност $v_I = f(v_G)$.

(а)	(б)
D_1 режим:	D_1 режим:
DZ режим:	DZ режим:
$v_I =$	$v_I =$

ПИИ-3. У колу са слике уз 3. задатак користе се операциони појачавачи.

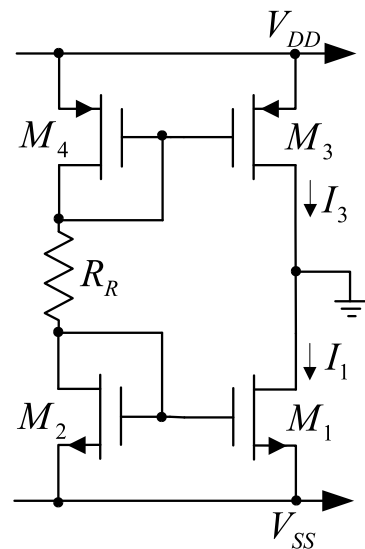
- (а) **[7,5п]** Нацртати реализацију појачавача U_2 помоћу операционог појачавача и потребног броја отпорника чије вредности могу да буду између $5\text{ k}\Omega$ и $25\text{ k}\Omega$.
- (б) **[7,5п]** Ако се C_1 кратко споји, а R_3 уклони из кола колика се снага развија на R_{p0} ако је $v_u(t) = 1\text{ V}$?
- (в) **[10п]** Ако је напајање појачавача у колу $\pm 10\text{ V}$ колико је минимално једносмерно $|V_U|$, а да се на R_{p0} развија максимално могућа снага?

(а)	
(б) $P_{R_{p0}} =$	(в) $ V_U =$

ПИИ-4. У струјном извору са слике параметри извора су: $|V_{TH}| = 1\text{ V}$, $B_1 = 2\text{ mA/V}^2$, $B_2 = B_4 = 1\text{ mA/V}^2$ и $B_3 = 4\text{ mA/V}^2$, док је $V_{DD} = -V_{SS} = 10\text{ V}$, $R_R = 7\text{ k}\Omega$.

- (а) **[15п]** Израчунати струју кроз R_R .
- (б) **[10п]** Израчунати I_1 и I_3 .

(а) $i_{R_R} =$	
(б) $I_1 =$	$I_3 =$

ПИИ-5.

- (а) **[10п]** Нацртати диференци појачавач појачања 5. На располагању су отпорници од $10\text{ k}\Omega$ и $50\text{ k}\Omega$.
- (б) **[15п]** Уколико се отпорник који је једним својим крајем повезан на масу повећа за 10%, одредити диференцијално, појачање средње вредности и фактор потискивања сигнала средње вредности.

(а)	
(б)	

Одговори на питања и решења задатака

Задаци.

1. а) $\alpha R_{s0} = 50 \frac{\Omega}{\text{C}}$; б) $R_p = \frac{6}{7} \text{ k}\Omega$; в) $I_s = 2 \text{ mA}$.

2. а) $L = \frac{\sqrt{1+\omega^2 C^2 R^2}}{\omega^2 C}$; б) $L = 2 \text{ H}$; в) $S_L = 1 \text{ VA}$.

3. а) $a_r = 0.1$; б) $A_R = \frac{1}{8}$; в) $P = 0.49 \text{ mW}$.

4. а) $a_r = \frac{5}{4}$; б) $a_r = \frac{20}{21}$; в) $a_1 = \frac{5}{144}$.

5. Q -засићење, D -укључена, $i_X = 101.2 \text{ mA}$.

Питања.

П-1.

- (а) $V_1 = -4 \text{ V}$, $V_2 = -3 \text{ V}$, $V_3 = 5 \text{ V}$;
(б) $I_A = 1 \text{ A}$, $I_B = 3 \text{ A}$, $I_C = 2 \text{ A}$, $I_D = 5 \text{ A}$;
(в) $P_{5V} = 5 \text{ W}$, $P_{2A} = 32 \text{ W}$, $P_{2\Omega} = 8 \text{ W}$.

П-2.

- (а) Диода D_1 искључена, Зенер диода DZ директно поларисана, $v_I = \frac{1}{2}v_G + 1.35 \text{ V}$;
(б) Диода D_1 укључена, Зенер диода DZ у пробоју, $v_I = \frac{2}{3}v_G - \frac{1}{3} \text{ V}$;

П-3. а) Погледајте белешке са предавања; б) $P_{R_{p0}} = 0.4 \mu\text{W}$; в) $|V_U| = 50 \text{ V}$.

П-4. а) $i_{R_R} = 2 \text{ mA}$; б) $I_1 = 4 \text{ mA}$, $I_3 = 8 \text{ mA}$.

П-5. а) Погледајте белешке са предавања; б) $a_D \approx 5$, $a_S = 0.077$, $\rho \approx 65$.